

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2011 m. birželio 15d. įsakymu Nr. IV-446
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. kovo 29 d. įsakymo
Nr. IV-510 redakcija)

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS PENKTOJI

(nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos sudarytojo pavadinimas kilmininko linksniu)

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBA A K T A S

2024-09-16

data

Nr.

KPD-KP-3259

Vilnius

vieta

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba (toliau – Taryba) s u d a r y t a

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2024-07-04 įsakymu Nr. Į-185

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris)

Taryba, s u s i d e d a n t i i š

pirmininko (-ės)

Mariaus Ėmužio

ir narių:

(vardas ir pavardė kilmininko linksniu)

Zenonas Baubonis, Neringos Markauskaitės, Eglės Bazaraitės, Dariaus Juodžio, Mingailės Jurkutės,

(vardai ir pavardės kilmininko linksniu, asmenis nurodyti per kablelį)

v a d o v a u d a m a s i Tarybos nuostatais, patvirtintais

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2019-10-17 įsakymu Nr. Į-279

(teisės akto sudarytojas kilmininko linksniu, data, dokumento rūšis įnagininko linksniu, „Nr.“ ir jo registracijos numeris, dokumentus nurodyti per kablelį)

n u s t a t o, kad:

1. Nekilnojamoji kultūros vertybė (toliau – vertybė) registruojama Kultūros vertybių registre (toliau – Registras) kaip:

☒ pavienis kultūros paveldo objektas (toliau – objektas)

☐ kompleksinis objektas (toliau – kompleksas),
kurį sudarantys objektai registruojami savarankiškai

☐ kultūros paveldo vietovė (toliau – vietovė)

pažymėti tik vieną

2. Pavienis objektas yra:

☒ vieta ☐ statinys ☐ kitas nekilnojamasis
daiktas

(pažymėti tik vieną)

3. Komplexo dalys:

(kompleksą sudarantys objektai, jų kodai, priedo Nr.; objektus nurodyti per kabliataškį)

4. Vertybei suteikiamas pavadinimas su vardu ar vardais:

Lietuvos partizanų kapas

(pilnas vertybės pavadinimas; vardas, vardai suderinami su pavadinimu)

5. Vertybei suteikiamas pavadinimas:

partizanų kapas

(pagal Registro pavadinimų klasifikatorių)

6. Vertybė yra gyvenamojoje vietovėje ir (ne -) apima adresą objektą:

(gatvės pavadinimas ir jos tipas) (g., pr., bul., al., skg., aklg., skv., a., pl., kel., tak.)	(pastato) (Nr.)	(korpuso) (Nr.)
Vepriai (mstl.) (gyvenamoji vietovė ir jos tipas) (vs., k., gelež. st., mstl., m.)	Veprių sen. (seniūnija)	Ukmergės rajono sav. (savivaldybė ir jos tipas) (r., m., sav.)

7. Vertybės () vertingosios savybės yra:

7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **partizanų: Juliaus Atkočiūno; Alfonso Autukevičiaus; Aloyzo Lukšos-Plienų; Alfonso Lukšos; Prano Lukšos; Karolio Pociūno; Augustino Radzevičiaus; Stasio Ramanausko; Juozo Sakalausko; Stasio Strazdo; Vinco Strazdo; Vytauto Strazdo; Viktoro Svarausko; Vaclovo Tamošiūno; Ipolito Valiukevičiaus palaikai** (-; -; -; 2023 m.); **reljefas** (lygus; būklė gera; TRP 1, FF Nr. 1-5; 2023 m.);

7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - **1945 m. kovo 2-4 dienomis Gudonių k., Upninkų vlsč., partizanų ryšininko Karolio Stepšio ir Jono Morkūno sodybose kautynėse su NKVD vidaus kariuomenės 137-ojo šaulių pulko bataliono kareiviais ir NKVD Siesikų ir Veprių vlsč. sribais 1945-03-02 žuvo per 20-imt Didžiosios Kovos rinktinės Eugenijaus Svilo-Slyvos ir Vinco Daraškevičiaus-Trenksmo būrių partizanų. Daugumą partizanų kūnų sribai pakasė Vepriuose bulvių duobėse. 1989 m. iškasti ir Veprių kapinėse viename kape palaidoti: Julius Atkočiūnas, g. 1926 m., gyv. Pakalnės k., Veprių vlsč.; Alfonsas Autukevičius, g. 1919 m., gyv. Mančiūšėnų k. Gelvonų vlsč.; Mančiūšėnų būrio vadas Aloyzas Lukša-Plienai, g. Šilankos k., Gelvonų vlsč.; Alfonsas Lukša, g. Šilankos k.; Pranas Lukša, g. Šilankos k.; Karolis Pociūnas, g. Mančiūšėnų k., Gelvonų vlsč.; Augustinas Radzevičius, g. Mančiūšėnų k.; Stasys Ramanauskas, g. Mančiūšėnų k.; Juozas Sakalauskas, g. 1915 (1916 ?) m., Knyzlaukio k., Veprių vlsč.; Stasys Strazdas, g. Šarkaičių k., Veprių vlsč.; Vincas Strazdas, g. Mažeikiškių (Mančiūšėnų ?) k., Pabaisko vlsč.; Vytautas Strazdas, g. Mažeikiškių (Mančiūšėnų ?) k.; Viktoras Svarauskas, g. Mančiūšėnų k.; Vaclovas Tamošiūnas, g. Mančiūšėnų k.; Ipolitas Valiukevičius, g. Mančiūšėnų k. Šiose kautynėse žuvusieji partizanai Juozas Lukša, g. Mančiūšėnų k., Dominykas Augūnas, g. Upninkėlių (Dubių ?) k., Dominykas (Adomas) Palaima-Perkūnas, g. Užupių k., Ksaveras Stepšys-Pempė, g. Bajoriškių k. - giminaičių slapta palaidoti Upninkų kapinėse, Zenonas Cesiūnas, g. 1925 m. Čiobiškio mstl. palaidotas Čiobiškio kapinėse. Teigiama, kautynėse žuvo ir keletas kartu partizanavusių vokiečių. 22-iesiems partizanams pavyko iš kautynių pasitraukti. Tą pačią dieną nužudyti Gudonių kaime gyvenę Stepšių šeimos nariai: partizanų ryšininkas, rėmėjas Karolis Stepšys-Pilėnas, Nakties Dėdė, g. 1903 m., Ona Stepšienė, g. 1912 m., Ona Stepšytė, g. 1943 m., Marijona Stepšienė, Stepšių sodyba sudeginta. Stepšių šeimos nariai palaidoti Upninkų kapinėse. Veprių kapinėse ant bendro partizanų palaikų kapo 1989 m. pastatytas akmens paminklas.**

(apibūdinimas, būklė, nuoroda į pridedamą fiksaciją, aprašymo data; nurodyti per kabliataškį)

8. Žemiau nurodyti kilnojamieji daiktai, saugomi pagal Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą, yra kultūros paveldo statinio vertingosios savybės:

(kilnojamosios kultūros vertybės, jų kodai; nurodyti per kablelį)

9. Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje yra:

9.1. Pavienio objekto teritorijoje yra:

(pavienio objekto teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.2. Komplekso teritorijoje yra:

(komplekso teritorijoje esantys vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

9.3. Vietovėje yra:

(į vietovę įeinančios vertybės, jų kodai; vertingųjų savybių požymių turintys objektai; nurodomi per kabliataškį; arba priedo, kuriame jie pateikiami, Nr.)

10. Vertybės vertingųjų savybių pobūdis ar jų derinys yra:

☐ Archeologinis	☐ lemiantis reikšmingumą		
☐ Povandeninis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus
☐ Mitologinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus
☐ Etnokultūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus
☐ Architektūrinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus
☐ Urbanistinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus
☐ Želdynų	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus
☐ Inžinerinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus
☒ Istorinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☒ svarbus	☐ unikalus
☒ Memorialinis	☒ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☒ svarbus	☐ unikalus
☐ Dailės	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas	☐ retas
		☐ svarbus	☐ unikalus

☐ Sakralinis	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kultūrinės raiškos	☐ lemiantis reikšmingumą	☐ tipiškas ☐ svarbus	☐ retas ☐ unikalus
☐ Kraštovaizdžio			
(galima pažymėti kelis)	(galima pažymėti kelis)	(pažymėti kiekvienam pobūdžiui tik vieną)	

11. Pavienio ar kompleksinio objekto, ar vietovės reikšmingumo lygmuo yra:

☒ nacionalinis ☐ regioninis ☐ vietinis

(pažymėti tik vieną)

12. Vertybės apibrėžtos teritorijos:

12.1. ribos yra:

Taško Nr., Atkarpa	Būdas	Tiksluma s (cm)	Y (ordinatė)	X (abscisė)	Geokodas	Aprašymas
1	K	20	537052,49	6112821,75	kv4	
1-2	-	-	-	-		
2	K	20	537055,20	6112821,75	kv4	
2-3	-	-	-	-		
3	K	20	537055,20	6112819,45	kv4	
3-4	-	-	-	-		
4	K	20	537052,49	6112819,45	kv4	
4-5	-	-	-	-		
5	K	20	537052,49	6112821,75	kv4	
5-1	-	-	-	-		

12.2. plotas yra:

6,00 kv. m

13. Vertybės apibrėžta apsaugos zona:

13.1. nustatytas**:

☐ apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis

☐ vizualinės apsaugos pozonis

(pažymėti galima abu arba tik vieną)

13.2. apsaugos nuo fizinio poveikio pozonio:

13.2.1. ribos yra:

13.2.2. plotas yra:

13.3. vizualinės apsaugos pozonio

13.3.1. ribos yra:

13.3.2. plotas yra:

0 kv. m

13.4. apsaugos zonos plotas yra:

0 kv. m

13.5. [x] nustatyta, kad apsaugos zona nereikalinga***.

14.

(sprendimas, kuriuo objektas ar vietovė paskelbti ar inicijuoti skelbti saugomais****)

15. Šaltiniai ir literatūra (archyvinė medžiaga, tyrimų ataskaitos, publikacijos ir kt.):

15.1. ABROMAVIČIUS, Stanislovas. Žalio velnio takais. Kaunas: išleido laikraštis „Sąjūdis“, 1995, p. 195 [Interaktyvus. Interneto prieiga: <https://www.partizanai.org/failai/pdf/zalio-velnio-takais.pdf> Naudotasi 2023-02-03].

15.2. ABROMAVIČIUS, Stanislovas; KASPARAS, Kęstutis; TRIMONIENĖ, Rūta. Didžiosios Kovos apygardos partizanai. Kaunas, 2007, p. 503, 529, 533, 534, 609, 610, 632, 642, 646, 647, 654, 667, 668, 669, 691.

15.3. ABROMAVIČIUS, Stanislovas; JUODIS, Darius. Jonas Misiūnas-Žalias Velnias. Kaunas: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, 2015, p. 273, 275.

15.4. GABUŽIENĖ, Veronika. Pasipriešinimo sąjūdžio Jonavos rajone istorijos puslapiai. Iš: Laisvės kovų archyvas. Kaunas: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, 1997, Nr. 22, p. 100-101.

15.5. KASPARAS, Kęstutis. Lietuvos karas. Kaunas: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, 1999, p. 263, 306.

15.6. Kultūros vertybės pagrindinis dosjė: Mūšio vieta, Upninkų k., Upninkų sen., Jonavos r., I54. Vilnius, 1998. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos paveldosaugos biblioteka.

15.7. Lietuvos gyventojų genocidas, A-J. Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 1998, 2 tomas, p. 100.

15.8. Lietuvos gyventojų genocidas 1944-1947, K-S. Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2002, 2 tomas, p. 373, 670, 851, 872, 969, 1108, 1122.

15.9. Lietuvos gyventojų genocidas 1944-1947, Š-Ž. Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2005, 2 tomas, p. 93, 144.

15.10. Šiaurės Rytų Lietuvos partizanų sritis. Atlasas. Biržų krašto partizanai, Didžiosios Kovos, Vyčio apygardos. Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2014, 1 dalis, p. 62-63.

16. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas administraciniam teismui.

Taryba šiuo a k t u

- [x] n u t a r i a, jog vertybei reikalinga teisinė apsauga.
- [] n u t a r i a, jog turi būti patikslinti Registre registruotos vertybės duomenys
- [] n u t a r i a, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona
- [] n u t a r i a, jog vertybei apsauga netaikoma

48112

(kodas)

(kodas)

PRIDEDAMA:

1. Fotofiksacija (7 nuotraukos), 7 lapai.
2. Apibrėžtų teritorijos bei apsaugos zonos ribų planas, 1 lapas.
3. Kadastro žemėlapių ištrauka, 1 lapas.
4. Paminklo duomenys, 1 lapas.

Pirmininkas

Marius Ėmužis

PASTABOS

* Pildoma, kai Taryba nutaria, jog Registre registruotai vertybei tik apibrėžiama ar patikslinama apsaugos zona

** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ribos nustatomos paskelbtam ar inicijuotam skelbti saugomu objektui. Jeigu objektas inicijuotas skelbti saugomu, nustatytos apsaugos zonos ribos įsigalioja objektą paskelbus saugomu

*** Kultūros paveldo objekto apsaugos zonos ir jos pozonių ribos nenustatomos, jei jis yra draustinyje ar rezervate, taip pat nepaskelbtam saugomu ar neinicijuotam skelbti saugomu objektui bei Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių nustatytais atvejais

**** Pildoma, kai kultūros paveldo objektas ar vietovė yra paskelbti saugomais ar inicijuoti skelbti saugomais